

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.

Oddíl E – učební osnovy
VIII.9.B

DOCTRINA
PODJEŠTĚDSKÉ GYMNÁZIUM

FILOZOFIE

VIII.9.B – Filozofie

Charakteristika předmětu: FILOZOFIE ve vyšším stupni osmiletého studia

Obsah předmětu

Předmět filozofie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost (vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ) RVPG. Zaměřuje se na reflexi společenské skutečnosti a utváření vlastní identity, s přihlédnutím k vyšší osobnostní vyspělosti studentů. Poskytuje informace z humanitních oborů, které umožní studentům kriticky reflektovat společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti. Vede studenty k tomu, aby zvládali vybraný pojmový filozofický aparát a byli informováni o důležitých filozofických otázkách.

Předmět využívá znalostí učiva dějepisu a zeměpisu. Filozofie realizuje průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
kvinta	X	X
sexta	X	X
septima	X	X
oktáva	3	X

Organizace výuky

Předmět filozofie je vyučován 3 hodiny v oktávě a je pro všechny studenty povinný. Studenti využívají materiály s humanitní tematikou, používají odborné publikace, video a audio materiály; s danou problematikou se seznamují pomocí rozličných aktivit. Studenti se aktivně podílejí na procesu výuky. K výuce se využívají učebny vybavené většinou audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět filozofie vede studenty k osvojení základního pojmového aparátu a orientaci v základní filozofické problematice. Studenti zaujmou kritické stanovisko ke světu či k sobě samým.

Kompetence k učení

- probouzíme zájem studentů o problematiku filozofie rozličnými aktivitami
- představujeme vědění jako hodnotu a poznání jako otevřený a zajímavý proces

VIII.9.B – Filozofie

- umožňujeme studentům hledat souvislosti v získaných informacích
- nabízíme možnost samostatné práce
- poskytujeme studentům možnost pracovat s písemnými, zvukovými či obrazovými materiály a tak správně analyzovat informace a kriticky je zpracovat a zobecňovat
- získané informace a zkušenosti používáme k dalšímu výchovnému působení

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme studentům prostor k samostatnému navrhování variant a řešení problémů
- podporujeme diskuze s obhajobou vlastních rozhodnutí a postojů
- umožňujeme studentům posuzovat řešení problémů z nejrůznějších společenských aspektů
- poskytujeme studentům prostor k vysvětlení a zhodnocení vlastního názoru na danou problematiku
- podporujeme diskuze s obhajobou studentských rozhodnutí a postojů

Kompetence komunikativní

- umožňujeme studentům prostor pro sebereflexi, vyjádření názorů, postojů
- učíme klást otázky, hledat odpovědi v diskuzi
- poskytujeme studentům prostor pro vyjádření názorů a postojů k probíranému tématu
- vedeme studenty ke spolupráci ve skupinových aktivitách
- umožňujeme studentům využívat komunikační prostředky a technologie
- vedeme studenty ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme možnost samostatné, párové a skupinové práce pro hlubší vhled do konkrétní oblasti
- vytváříme vhodné pracovní prostředí pro vytváření pozitivní představy samotných studentů
- komentujeme se studenty filozofické problémy a nacházíme možná řešení
- rozvíjíme u studentů schopnost slovního sebehodnocení a hodnocení práce i chování druhých tak, aby uměli pojmenovat vlastní pozitiva a nedostatky

Kompetence občanské

- prosazujeme a upevňujeme tradiční hodnoty evropské vzdělanosti a současně podporujeme zájem s ohledem na mimoevropské oblasti
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví)
- vedeme studenty k prezentaci vlastních názorů, k respektování přesvědčení druhých a vhodné reakci na ně
- seznamujeme studenty s jejich právy a povinnostmi, které si studenti osvojují
- organizujeme debaty s odborníky na aktuální témata a podporujeme pluralitní pohled studentů
- vedeme studenty k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou

VIII.9.B – Filozofie

Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

O K T Á V A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Úvod do filozofie <ul style="list-style-type: none"> • předmět, vznik a vývoj filozofie • obrat od mýtu k logu, vztah filozofie a náboženství, filozofie a umění, ideologie, politika, světový názor • filozofické disciplíny teoretické i praktické (zejména ontologie, gnoseologie, fil. antropologie, etika, estetika, dějiny filozofie, fil. dějin) • základní filozofické problémy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student objasní podstatu filozofického myšlení</i> ○ <i>vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii a světovému názoru</i> ○ <i>rozliší filozofické disciplíny</i> ○ <i>analyzuje a kriticky zhodnotí základní filozofické otázky</i> 	Využití znalostí učiva dějepisu
Klíčové etapy a směry filozofického myšlení <ul style="list-style-type: none"> • orientální filozofie • antická filozofie • křesťanství a středověk • renesanční myšlení • racionalismus a empirismus • osvícenství • hlavní směry 19. století • filozofie 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitelé</i> ○ <i>nachází souvislosti mezi jednotlivými etapami</i> ○ <i>rozliší základní paradigmatata</i> ○ <i>s porozuměním čte a interpretuje filozofické texty</i> ○ <i>porovnává jednotlivé filozofické směry z hlediska historického i filozofického</i> ○ <i>orientuje se v problematice české i evropské filozofie</i> 	Realizována PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova Využití znalostí učiva dějepisu
Etická dimenze lidského bytí <ul style="list-style-type: none"> • podstata morálky a mravnosti • etické normy, mravní odpovědnost, mravní apriori, úloha svědomí • etika každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student definuje základní pojmy</i> ○ <i>uvědomuje si vlastní mravní odpovědnost</i> ○ <i>praktikuje etiku každodenního života</i> ○ <i>uvažuje nad historickými souvislostmi dané problematiky</i> ○ <i>uvádí rozdílné názory na danou problematiku v ČR a ve světě</i> ○ <i>využívá informace z domácích i zahraničních médií</i> 	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova Využití znalostí učiva dějepisu
Víra v lidském životě <ul style="list-style-type: none"> • podoby víry, znaky náboženské víry • náboženské systémy, církve • sekty 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student rozlišuje významné náboženské systémy</i> ○ <i>uvede historické souvislosti vzniku náboženství s přesahem do současnosti</i> ○ <i>orientuje se v dané problematice nejen v ČR, ale i v Evropě, na světě</i> ○ <i>rozezná projevy náboženské a názorové nesnášenlivosti</i> ○ <i>využívá informace z domácích i zahraničních médií</i> 	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova Využití znalostí učiva dějepisu
Teorie argumentace <ul style="list-style-type: none"> • podstata argumentace; • zásady věcně správné a etické argumentace 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi</i> ○ <i>uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům</i> ○ <i>využívá informace z domácích i zahraničních médií</i> 	Realizováno PT Mediální výchova